



A T I Y E N O

شناسنامه  
P R O F I L E

- صاحب امتیاز:
- موسسه فرهنگی هنری آهنگ آتیه (وابسته به سازمان تامین اجتماعی)
- سردبیر: زیر نظر شورای سردبیری
- صفحه‌آرا: محمدرضا لری چی
- عکس: پرتو جغتایی
- ویراستار: کوروش اشرفی
- حروفچین: اکرم خاکپور
- نشانی: میدان آرژانتین ، خیابان احمد قصیر خیابان دوازدهم، شماره ۲۲
- تلفن: ۰۲۱-۴۵۴۳۶
- تحریر به: داخلی ۱۳۸
- بازگانی: داخلی ۱۲۲

www.atiyeno.ir

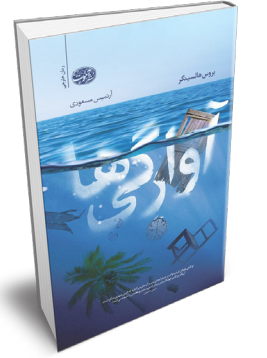
کتاب  
B 0 K

مروری بر رمان «آوارگی‌ها»

## زیستِ پس از بحران

رمان «آوارگی‌ها» (The Displacements) نوشتهٔ بروس هالیسنگر (Bruce Holsinger)، نویسنده و پژوهش‌گر و سردبیر نشریهٔ دانشگاه ویرجینیا در بستری خیالی اما واقع‌گرایانه روایت می‌شود که در آن، ایالات متحده با طوفانی بی‌سابقه به نام «لونا» روبه‌رو می‌شود. این طوفان از لحاظ شدت و گسترهٔ ویرانی، از هر فاجعه‌ای که پیش‌تر در این کشور رخ داده فراتر می‌رود و میلیون‌ها نفر را وادار به ترک خانه‌هایشان می‌کند. داستان حول محور کسانی که مجبور می‌شوند در کمپ‌های فدرال زندگی کنند؛ بدون آن‌که مرزهای کشور را ترک کرده باشند. شخصیت اصلی داستان، دافنه لارسون، زنی از طبقهٔ متوسط‌رو به بالای میامی است که زندگی‌اش با همسرش، یک جراح موفق، و فرزندان‌اش در خانه‌ای لوکس در جریان است. پس از طوفان، تمام دارایی‌های این خانواده از بین می‌رود و دافنه همراه فرزندان‌ش به یکی از کمپ‌های اضطراری در ایالت دیگری منتقل می‌شود. شوک ناشی از این جابه‌جایی ناگهانی، نقطهٔ آغاز تجربهٔ زیست‌در فضایی پرتنش، کم‌منبع و کنترل‌شدهٔ اردوگاهی است که هزاران نفر با گذشته‌های بسیار متفاوت در آن اسکان یافته‌اند. ساختار روایت، چندصدایی است و شامل دیدگاه‌های متنوع شخصیت‌ها، اسناد ساختگی، گزارش‌های خبری و یادداشت‌های شخصی می‌شود. این تنوع روایی به تصویرسازی فضای اجتماعی پس از بحران کمک می‌کند. علاوه‌بر خط اصلی داستان که مربوط به دافنه و خانواده‌اش است، کتاب به موضوعات گسترده‌تری از جمله نحوهٔ مداخله‌ی نهادهای دولتی، تفاوت‌های نژادی و اقتصادی، و شکل‌گیری روابط قدرت در وضعیت اضطراری می‌پردازد. کتاب همچنین تصویری از شکنندگی ساختارهای اجتماعی و اقتصادی ارائه می‌دهد. آنچه

در آغاز به‌عنوان بحران اقلیمی مطرح می‌شود، به‌تدریج جای خود را به بررسی پیامدهای انسانی و اجتماعی فاجعه می‌دهد. مسائلی مثل امتیاز طبقاتی، ناپایداری امنیت مالی و... از عناصر اصلی روایت هستند. در واقع این رمان تلاش می‌کند تأثیر یک فاجعهٔ طبیعی را در مقیاسی وسیع‌تر از فقط «بررسی کند.



کتاب «آوارگی‌ها»

نویسنده: بروس هالیسنگر ● مترجم: آرتیس مسعودی ● ناشر: آموت ● چاپ اول: ۱۴۰۴ ● صفحه: ۴۹۹ هزار تومان

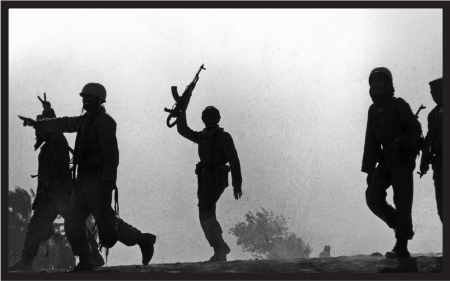


به احترام عکاسان جنگ و تصویر شورانگیزی که ثبت کردند

▲ عکس: علی فریدونی



▲ عکس: جوادالاثر کاظم اخوان



▲ عکس: سیف‌الله صمدیان



▲ عکس: محسن راستانی

### حمیدرضا محمدی

روزنامه‌نگار

**عکاسان خبری، شاهدان دفاع مقدس و تصدیق‌کنندگان وقایع آن هستند. در هر فریم از عکس‌های آن‌ها پیام‌هایی نهفته است که در هزاران صفحه کتاب قابل بیان و انتقال نیست. کمال خرازی**

عکس در دل و درونش هزار حرف دارد؛ هزار سخن که باید در آن دقیق و عمیق شد تا دریافتش. با فیلم فرق دارد. فیلم خود گویاست، اما عکس صامت است و همین سکوتی دارد، می‌شود از کنه‌اش هزار جور داستان ساخت و به عمق سوژه رفت. عکس‌های جنگ هم از این قانون و قاعده‌مبری نیستند. اگر قابی از صحنهٔ نبرد باشد یا نمایی از پشت جبهه یا حتی تکه‌ای از زندگی شهری و آدم‌های معمولی و خانه‌های تخریب‌شده و زندگی‌های از میان‌رفته، همین حکایت است.

اصلاً برای همین هم هست که عکاسی جنگ خود رشته و شاخه‌ای مجزااست و برای برداشتن تصاویر حیرت‌انگیز، باید که دل شیر داشت و به قلب رزم رفت. در جنگ عراق علیه ایران هم رفتند و برخی‌شان حتی شهید، مفقودالثر و یا جانباز شدند اما صحنه را ترک نکردند. عکاسان جنگ تحمیلی، دقیقاً چنین بودند. دوربین به‌دستانی که کم هم نبودند؛ از علی فریدونی، سیف‌الله صمدیان، ابراهیم شاطری و امیرعلی جوادیان تا محمود ظهیرالدینی، امیرقلی نخعی و مجید کریمیان و البته شهید داریوش گوردوزی کیا و جوادالاثر کاظم اخوان و کم‌وبیش محسن وفاپی شاندیز و محسن راستانی که برای خبرگزاری ایران‌عکس می‌گرفتند، منوچهر قلمچی، محسن رفیع‌نژاد، جهانگیر رزمی، علی آذرینیا، مرتضی خاکی، علی غفاری و محمود محمدی عکاسان روزنامهٔ اطلاعات بودند، روزنامهٔ کیهان عکاسانی چون حسین پرتوی، قربان خلیلی و حمیدرضا نجف‌زاده شهری داشت، بهرام محمدی فرد عکاس

روزنامهٔ جمهوری اسلامی و ابراهیم اصغرزاده عکاس روزنامهٔ قدس بودند، محمد صیاد عکاس خبرگزاری آسوشیتدپرس بود، کسانی هم مانند مریم کاظم‌زاده، کاوه گلستان احمد ناطقی ساسان مؤیدی، کاوه کاظمی، جاسم غضبان‌پور، مهرزاد ارشدی، شهید سعید جان‌بزرگی، محمدحسین حیدری، جهانگیر رزمی، شهید محسن چوبدار و عربعلی هاشمی البته مستقل عکس می‌گرفتند، و البته حتماً نام‌های بسیار دیگری که می‌شود قطار کرد. ما نسل چهارم پس از دفاع مقدس، حال‌ثبت وضبط آن همه حماسه را مدیون قاپ‌های فراموش‌ناشدنی آنانیم. آنان که سلاح‌شان، دوربین‌شان بود و جان‌برکف در خط مقدم و در کنار رزمندگان حضور داشتند تا به‌یادگار گذارند همهٔ آن چیزهایی که دارد در این صحنه می‌گذرد. کاش کتاب‌های مصور جنگ بیش‌تر منتشر شوند. کاش نمایشگاه‌های عکس جنگ افزون‌تر برپا شوند، و کاش نسل جدید و جوان‌پس از آن هشت‌سال فراوان‌تر از قبل تصاویر

جنگ را ببینند تا در یابند آن چه در آن دوهزار و ۹۱۶ روز گذشت. جنگی که اما فراموش نباید کرد اگر مجاهدت و مرافدت جوان‌ترین جوانان وطن، آن‌همه سرووران و رعنا، در آغاز راه، پر از امید، پر از آرزو و پر از فکر فردا، آزاد و آزاده نبود، شاید این مرزوبوم نبود و نمی‌ماند. آنان بودند که از اهل و عیال و مان‌وخان گذشتند و خون دادند، اما خاک از این خطهٔ پرگوهر ندادند. همهٔ ایرانیان مدیون و مرهون آن مردان دایر و رشید در خط مقدم و زنان یل‌دلار در پشت‌صحنه‌اند که جز آبادی و آزادی این سامان به هیچ چیزی نیندیشیدند و عهد و را مدیون قاپ‌های فراموش‌ناشدنی آنانیم. آنان که سلاح‌شان، دوربین‌شان بود و جان‌برکف در خط مقدم و در کنار رزمندگان حضور داشتند تا به‌یادگار گذارند همهٔ آن چیزهایی که دارد در این صحنه می‌گذرد. کاش کتاب‌های مصور جنگ بیش‌تر منتشر شوند. کاش نمایشگاه‌های عکس جنگ افزون‌تر برپا شوند، و کاش نسل جدید و جوان‌پس از آن هشت‌سال فراوان‌تر از قبل تصاویر

دربارهٔ آلبوم «عبور واژه‌ها و شطح یک عشق»

## همنشینی تنبور با کوئینتت‌زهی

آلبوم موسیقی «عبور واژه‌ها و شطح یک عشق» با آهنگسازی صیاد محمدی و تنظیم سینا رضازاده منتشر شد. این اثر نوآورانه نخستین تجربهٔ همنشینی ساز تنبور با کوئینتت زهی است که فضای موسیقی عرفانی را با موسیقی کلاسیک تلفیق می‌کند، در دو بخش طراحی شده است؛ قطعات قسمت اول در مقام اصفهان و قطعات قسمت دوم براساس مقام‌های سحری و قطار با اشاره‌ای به مقام پاورموری. نوازندگان اثر عبارتند از: صیاد محمدی (تنبور)، سینا جهان‌آبادی (ویولن)، سینا رضازاده (شورانگیز)، میثم مروستی (ویولا)، کریم قربانی (ویولنسل)، زنده‌یاد علیرضا خورشیدفر (کنترل‌باس)، زکریا یوسفی (دف) و بندیر) و نیما سرهنگی (تنبک). ضبط در استودیوهای سورینت و مدرن و صدابرداری، میکس و مسترینگ توسط آرش عادل‌پور و صادق نوری انجام شده است. فرهاد فخرالدینی (آهنگساز) دربارهٔ این اثر نوشته است: «چندی پیش دوست گرامی و ارجمند جناب دکتر صیاد محمدی، نمونه‌ای از کارهای هنری خود را به این‌جانب مرحمت کردند. شنیدن این آثار برایم بسیار دلنشین بود. روانی ملودی‌ها و جمله‌بندی‌ها با نیروی آفرینش قابل تحسینی شکل گرفته بود. بی‌اختیار این انسان نجیب و شریف را که علاوه‌بر فعالیت‌های هنری‌اش، یکی از خادمان پرکار رشتهٔ پزشکی نیز هست را تحسین کردم.»

آلبوم «عبور واژه‌ها و شطح یک عشق» ● آهنگسازان: صیاد محمدی و سینا رضازاده ● ژانر: موسیقی تلفیقی ● ناشر: صیاد محمدی ● مدت: ۲۴ دقیقه ● قیمت: ۱۶۰ هزار تومان

● یک‌شنبه ۳۰ شهریور ۱۴۰۴ ● شماره ۴۹۶



سحر ناسوتی

منتقد تئاتر

نگاهی به‌نمایش «نیمهٔ تاریک‌ماه»

## اقتباس موفق

فیلم «غریبه‌های تمام‌عیار» (Perfect Strangers) به کارگردانی پائولو ژنوزه و نویسندگی گروه نویسندگان محصول سال ۲۰۱۶ کشور ایتالیا است که به‌دلیل داستان منحصر‌به‌فردش، ۱۸۰ بار در سراسر دنیا بازسازی شده‌است. این فیلم داستان سه زوج به‌همراه یک دوست مجردشان را در یک مهمانی روایت می‌کند که پس‌گشودن کلید جعبهٔ رازهایشان (بخوانید گوشی‌های موبایل)، روابط و زوایا پنهانی زندگی‌شان برای یک‌دیگر برملا شده و در نتیجه تمام این روابط رو به‌ویرانی می‌رود. نمایش «نیمهٔ تاریک‌ماه» به کارگردانی داوود بنی‌اردلان، اقتباسی از این فیلم هیجان‌انگیز و پرمخاطب است. نمایشی که در سال ۱۳۹۸ برای بار نخست در تالار حافظ به‌روی صحنه رفت و این بار بنی‌اردلان، با بازسازی مجدد، آن را در سالن شمارهٔ ۲ پردیس تئاتر شهرزاد به نشانی خیابان حافظ، خیابان نوفل‌لوشاتو، بعد از سفارت ایتالیا، شمارهٔ ۷۶، با بازیگرانی متفاوت از اجرای پیشین به‌جز بهزاد عمرانی به‌روی صحنه برده است که به‌مدت ۷۵ دقیقه، تا ۲۸ شهریور برپا خواهد بود.

هر اندازه که بازسازی‌های سینمایی این فیلم مورد توجه و قابل قبول بوده، بازسازی تئاتری آن نیز موجه است: کل ماجرا در یک خانه اتفاق می‌افتد و تمامی روابط در همین خانه شکل گرفته و افشای رازها نیز در همان جا انجام می‌شود. بنابراین می‌توان گفت فیلم «غریبه‌های تمام‌عیار»، نه‌تنها قابلیت تبدیل شدن به نمایشنامه را دارد، بلکه اساساً از ابتدا می‌توانست به‌جای فیلمنامه، به‌صورت یک نمایش اجرا شود؛ کمال این که چنین اقتباسی چندین بار در کشورهای مختلف نظیر اسپانیا، بوسنی و... صورت گرفته است.

در واقع از ابتدای پیدایی سینما و به‌دلیل کوتاه بودن عمر آن نسبت به تئاتر، اقتباس‌های فراوانی از متون نمایشی برای سینما صورت گرفته است، اما برعکس آن، یعنی اقتباس از سینما برای تئاتر، خیلی کم‌تر انجام شده است و این کار، جرأت و توانایی بالایی را می‌طلبد. چه، سینما با امکانات متنوع عصری، قابلیت جذابیت متفاوتی نسبت به تئاتر دارد و در صورتی که قرار باشد یک اثر سینمایی را به یک نمایش صحنه‌ای تبدیل کرد، بایستی قادر بود با حذف تمامی عناصر سینمایی، بر بازی بازیگران، دیالوگ‌ها و کنش‌های آن‌ها به‌همراه سایر عوامل صحنه چنین جذابیتری را ایجاد کرد. کاری که داوود بنی‌اردلان به‌مثابهٔ کارگردان و گروه اجرا، در نمایش «نیمهٔ تاریک‌ماه» به‌خوبی از عهدهٔ آن برآمده‌اند.

«نیمهٔ تاریک‌ماه»، که نامش تماشاگر را به یاد آلبومی به‌همین نام (The Dark Side Of The Moon) از پینک فلوید می‌اندازد، نامی بسیار برازنده برای چنین محتوایی است؛ می‌دانیم که نیمهٔ تاریک ماه هرگز بر مردمان زمینی روی نمی‌نماید و چنان ناپیداست که گویی نباید آن را دید. همچنین که نباید رازهای شخصیت‌های نمایش برملا شود، زیرا فاجعه‌ای روی می‌دهد چنان که در انتهای نمایش شاهد آن هستیم.

نمایش دارای لحظات و موقعیت‌های درخشانی است. برای مثال رقص بیانکا (مرجان اتفاقیان) با کوزیمو (اهورا نیازی) که نیم‌نگاهی به‌له‌له (حسین امیدی) دارد، لحظه‌ای سؤال‌برانگیز را در نمایش ایجاد می‌کند که البته پاسخی به آن داده نمی‌شود و نیازی هم به آن نیست. زمانی که همگی مشغول گرفتن عکس سلفی هستند، موقعیتی کمدی ایجاد می‌شود که کوزیمو نمی‌تواند خود را کنترل کند و دوبار از همسرش می‌پرسد که چرا با دوست‌پسر سابقش در ارتباط است؟ و... اما اوج این لحظات جذاب، زمانی است که به‌گوشی‌په‌په (بهزاد عمرانی)، که در دست له‌له است، از جانب یک مرد پیام می‌آید و او برای رفع و رجوع آن برای حاضران به‌ویژه همسرش کارلوتا (مژده محمدی)، ناگزیر به دست‌زدن به هر ترفندی است. با وجود تمامی این جذابیت‌ها و قابلیت بالای ارتباط با تماشاگران، این سؤال در «نیمهٔ تاریک ماه» بدون پاسخ می‌ماند که علت ویدئوپروجکشن و بازسازی کنش‌های روی صحنه روی پردهٔ انتهای آن چیست؟ این پرسش از آن روی پیش می‌آید که ویدئوپروجکشن هیچ ارتباطی با عناصر صحنه ندارد و هیچ گاه اشاره‌ای به آن نمی‌شود و به‌همین‌روی، یک عنصر اضافی به‌نظر می‌آید.